

Številka: 331-2/2014/75

Datum: 13. 10. 2014

Gospa
Miriam Komac

Zadeva: Prošnja za mnenje glede pogojev plakatiranja v drugem krogu volitev za župana

Računsko sodišče Republike Slovenije sodišču (nadaljevanju: Računsko sodišče) je dne 6. 10. 2014 prejelo vaš dopis, v katerem nas prosite, da vam odgovorimo na različna vprašanja, ki so povezana z izvajanjem Zakona o volilni in referendumski kampanji¹ (nadaljevanju: ZVRK).

Na nas se obračate v imenu kandidata za župana g. Marentiča v Občini Postojna, ki je s podporo neodvisne liste Mi-Znamo na zadnjih lokalnih volitvah prišel v drugi krog volitev za župana. V skladu s ZVRK morajo vsi organizatorji volilne kampanje (v nadaljevanju: organizatorji), ki so se vključili v volilno kampanjo v prvem krogu najkasneje v 15 dneh po dnevu glasovanja, s plakatnih mest odstraniti vse plakate in montažne panoje. Zato vas zanima, ali lahko v navedenem obdobju, to je od 5. 10. 2014 do 19. 10. 2014 vaša lista in večina drugih organizatorjev, ki so volilno kampanjo zaključili v prvem krog, svoje panoje vsebinsko popravijo in na svojih plakatih podprejo g. Marentiča s tem, da še 15 dni obdržijo plakatne panoje in preko svojih plakatov podprejo kandidaturo g. Marentiča tudi tako, da na svoje plakate dopišejo podporo omenjenemu kandidatu.

Računsko sodišče je državni organ, ki je po Ustavi Republike Slovenije in Zakonu o računskem sodišču (v nadaljevanju: ZRacS-1)² pristojen za kontrolo državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe v Republiki Sloveniji kot to izhaja iz 1. člena ZRacS-1. V okviru te pristojnosti računsko sodišče revidira poslovanje uporabnikov javnih sredstev, kot so opredeljeni v 20. členu ZRacS-1 ter jim svetuje o javnofinančnih vprašanjih, kot je to določeno v 21. členu ZRacS-1. Glede na to, da ne sprašujete v imenu uporabnika javnih sredstev, nimamo pristojnosti, da vam bi svetovali. Sporočamo pa vam, da določbe ZVRK, ki urejajo financiranje volilne kampanje za volitve v predstavniških in individualno voljenih organih lokalnih skupnosti, urejajo tudi volilnem kampanje v drugem krogu volitev v individualno voljene organe lokalnih skupnosti (v nadaljevanju: županske volitve). Volilna kampanja³ je namreč določeno obdobje pred dnevom glasovanja, torej tudi pred dnevom glasovanja v drugem krogu županskih volitev. Menimo, da se stroški volilne kampanje, nastali med obema krogoma županskih volitev, štejejo med stroške volilne kampanje, enako pa velja tudi za prispevke, ki jih je organizator v tem obdobju pridobil za volilno kampanjo, o tako zbranih in porabljenih sredstvih pa mora organizator poročati v poročilu o financiranju volilne kampanje iz 18. člena ZVRK.

¹ Uradni list RS, št. 41/07, 103/007 - ZPolS-D, 105/08 - Odl. US, 11/11, 28/11 - Odl. US, 98/13.

² Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

³ Po prvem odstavku 2. člena ZVRK se volilna kampanja lahko začne najprej 30 dni pred dnevom glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnevom glasovanja.

Pri tem opozarjamo na to, da:

- smejo dati prispevek za volilno kampanjo samo fizične osebe (prvi odstavek 14. člena ZVRK);
- je prispevek lahko tudi v drugi obliki in ne samo v denarju (drugi odstavek 14. člena ZVRK);
- se ne šteje kot prispevek delo fizične osebe, ki ga za organizatorja volilne kampanje opravi fizična oseba, če za to ni dolžna izdati računa.

Opozarjamo tudi na določbo, da morata organizator in fizična oseba, ki opravi storitev za organizatorja ali mu proda blago, skleniti ustrežno pogodbo v pisni obliki (tretji odstavek 14. člena ZVRK). To pomeni, da morata organizator in fizična oseba skleniti pogodbo tudi za druge oblike prispevkov, saj ti vplivajo na izkazovanje porabljenih sredstev⁴. Glede na navedeno menimo, da smejo organizatorji drugih volilnih kampanj iz prvega kroga županskih volitev, ki so fizične osebe, pod zakonskimi pogoji, ki jo predstavljeni zgoraj, dati organizatorju volilne kampanje za drugi krog županskih volitev druge oblike prispevek tako, da na svojih plakatih podprejo kandidata za župana. O vrednotenju prispevkov v konkretnem primeru, pa se Računsko sodišče brez opravljene revizije, v kateri bi upoštevalo relevantne okoliščine posamičnega primera, ne more opredeliti.

S spoštovanjem,

Zoran Mladenovič,
vrhovni državni revizor

Pripravila:
mag. Petra Zemljič,
svetovalka vrhovnega državnega revizorja

⁴ V tej zvezi Pravilnik o vsebini in obrazcih poročil o zbranih in porabljenih sredstvih za volilno in referendumsko kampanjo v 2. točki prvega odstavka 3. člena med drugim določa, da je k skupni višini porabljenih sredstev in pri posameznih stroških, ki se vpišejo v vrsticah 1 do 8, treba prišteti zneske drugih oblik prispevkov, ki so jih izvajalci storitev ali prodajalci izdelkov odobrili organizatorju kampanje v skladu z drugim odstavkom 14. člena ZVRK.